

**Polityka informacyjna
w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału
Bałtyckiego Banku Spółdzielczego
według stanu na dzień 31.12.2019 roku**

Darłowo, lipiec 2020 roku

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Określenie podmiotów, których dotyczą ujawnienia.....	3
II. Cele i strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka	3
III. Fundusze własne	11
IV. Wymogi kapitałowe, w tym wymogi dotyczące bufora antycyklicznego	14
V. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	17
VI. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego	21
VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji ocen wiarygodności kredytowej (ECAI).....	24
VIII. Ryzyko rynkowe.....	24
IX. Ryzyko operacyjne.....	24
X. Ekspozycje kapitałowe uwzględnione w portfelu bankowym.....	25
XI. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego	25
XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.....	27
XIII. Ryzyko płynności i pozycja płynnościowa	27
XIV. Informacja o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.....	33
XV. Dźwignia finansowa	33
XVI. System kontroli wewnętrznej	35
XVII. Aktywa obciążone i wolne od obciążeń.....	36
XVIII. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane.....	38

Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień:

- ✓ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR) oraz aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR,
- ✓ art. 111a ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz *Zasad polityki informacyjnej w Bałtyckim Banku Spółdzielczym*, która zawiera szczegółowe wytyczne, dotyczące ujawniania informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji.

I. Określenie podmiotów, których dotyczą ujawnienia

1. Bałtycki Bank Spółdzielczy z siedzibą w Darłowie, ul. Bogusława X nr 3, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej według stanu na dzień 31.12.2019 roku.
2. W 2019 roku Bank prowadził działalność w niżej wymienionych placówkach:

Lp.	Rodzaj placówki	Adres
1	Centrala	76-150 Darłowo, ul. Bogusława X 3
2	Oddział w Darłowie	76-150 Darłowo, ul. Bogusława X 3
3	Oddział w Trzebiatowie	72-320 Trzebiatów, ul. Rynek 18
4	Oddział w Szczecinku	78-400 Szczecinek, ul. Plac Sowińskiego 2
5	Oddział w Koszalinie	75-028 Koszalin, ul. Zwycięstwa 13/1
6	Punkt Obsługi Klienta	76-020 Bobolice, ul. Magazynowa 4
8	Punkt Obsługi Klienta	76-150 Darłowo, ul. Powstańców Warszawskich 17
9	Punkt Obsługi Klienta	76-100 Sławno, ul. Sempołowskiej 2a
10	Punkt Obsługi Klienta	75-950 Koszalin, ul. Raławicka 13
11	Punkt Obsługi Klienta	76-015 Manowo, Manowo 40 do 31.01.2019r.
12	Punkt Obsługi Klienta	76-032 Mielno, ul. Chrobrego 10
13	Punkt Obsługi Klienta	78-400 Szczecinek, ul. Wacisława IV 16

Mając na uwadze optymalizację rentowności sieci placówek na przestrzeni 2019 roku zamknięto jedną placówkę - POK w Manowie, natomiast POK w Trzebiatowie przekształcono w Oddział Trzebiatów.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem banku internetowego.

3. Bałtycki Bank Spółdzielczy jest zrzeszony w SGB-Banku S.A. w Poznaniu na podstawie umowy zrzeszenia z dnia 01.09.2001 roku.
4. Bałtycki Bank Spółdzielczy od dnia 23.11.2015 roku jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

II. Cele i strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

1. Strategie i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

W Bałtyckim Banku Spółdzielczym funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, realizowany na podstawie wewnętrznych strategii i procedur, które podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odnosi się do:

- ✓ identyfikacji ryzyka, polegającego na określeniu źródeł ryzyka, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- ✓ pomiaru ryzyka, polegającego na przedstawieniu ilościowym lub opisowym zdarzeń,
- ✓ monitorowania ryzyka, polegającego na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- ✓ raportowania, polegającego na cyklicznym informowaniu kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach,
- ✓ kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka.

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako ryzyko związane z brakiem zwrotu należności lub zagrożeniem braku zwrotu należności.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych według wartości bilansowej brutto w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 8%,
- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych według wartości bilansowej brutto od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33%,
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku,
- 5) wzrost udziału portfela kredytowego w aktywach w celu osiągnięcia optymalnych wyników finansowych adekwatnych do skali działania.

Bałtycki Bank Spółdzielczy uznaje za cel podstawowy rozwój Banku w zakresie wzrostu działalności kredytowej przy minimalizowaniu ryzyka kredytowego.

Ryzyko koncentracji rozumiane jest jako ryzyko wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych, w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu takimi samymi towarami, w ten sam rodzaj zabezpieczenia lub tego samego dostawcę.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka koncentracji jest:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku,
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Ryzyko związane z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie rozumiane jest jako ryzyko spadku efektywności zabezpieczenia kredytów oraz finansowania długoterminowych kredytów krótkoterminowymi pasywami.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie jest:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 8% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80% ich udziału w portfelu kredytowym.

Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych rozumiane jest jako pogorszenie się zdolności kredytowej, wynikające przede wszystkim z niezidentyfikowanego zjawiska „przekredytowania”, trudności w zakresie właściwego ustalenia minimalnej wysokości kosztów utrzymania, trudności z właściwym oszacowaniem wartości przyjmowanych zabezpieczeń, zwłaszcza nierzeczowych, trudności w dochodzeniu roszczeń wynikających z detalicznych ekspozycji kredytowych znajdujących się na etapie egzekucji przymusowej oraz braku stabilności na lokalnym rynku pracy.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,

- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 0,50% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 40% ich udziału w portfelu kredytowym.

Ryzyko płynności rozumiane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka płynności jest:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Ryzyko stopy procentowej rozumiane jest jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka stopy procentowej jest:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako niebezpieczeństwo wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy. Ryzyko walutowe może generować również ryzyko utraty wartości aktywów lub ryzyko wzrostu zobowiązań.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka walutowego jest:

- 1) obsługa klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych,
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego,
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizacja kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzacja procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko będące skutkiem nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi,
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Ryzyko kapitałowe rozumiane jest jako posiadanie przez Bank niewystarczającego poziomu funduszy własnych do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz niewystarczającego dla spełnienia wymogów nadzorczych umożliwiających funkcjonowanie.

Celem długoterminowym Banku w zakresie ryzyka kapitałowego jest:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności,
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej,
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14%,
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 11,50%,
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10%,
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 64,20%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 12,46%,
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 80% funduszy Tier I,
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietów udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni,
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej,
- 10) posiadanie zaangażowania kapitałowego w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku,
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3, 4 i 5,
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony za wyjątkiem Banku Zrzeszającego,
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

2. Organizacja zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym uczestniczą w Banku:

- ✓ Rada Nadzorcza – poziom nadzorczy strategiczny,
- ✓ Zarząd – poziom zarządczy,
- ✓ komórka monitorowania ryzyka - komórka organizacyjna, wykonująca w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej zadania związane z identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyk Banku,
- ✓ komórka zarządzania - komórka organizacyjna lub osoby wykonujące w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej czynności operacyjne.

3. Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

W ramach systemu informacji zarządczej wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku;
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej;
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 4) ocena adekwatności kapitałowej;
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku, uwzględniającej:
 - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego,
 - b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - c) strukturę przychodów i kosztów,
 - d) wyniki osiągane na każdym poziomie rachunku zysków i strat;
- 6) dotyczące realizacji zadań wynikających z regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych;
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej i audytu Banku.

Bank uznaje za istotne te ryzyka, które są objęte obliczaniem łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko dla banków, które nie posiadają portfela handlowego, a także ryzyka wymienione w dyrektywie CRD IV.

W związku z powyższym do kategorii ryzyk istotnych Bank zaliczył: ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji), ryzyko operacyjne (w tym ryzyko modeli), ryzyko walutowe, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko kapitałowe i ryzyko braku zgodności.

Raportowanie ryzyk uznanych za istotne odbywa się wg następujących zasad:

Lp.	Częstotliwość raportu	Odbiorca
1.	Miesięczna	Zarząd Banku (dot. ryzyka płynności)
2.	Kwartalna	Zarząd Banku, Rada Nadzorcza (dot. raportu z ryzyka płynności, DEK i ryzyka braku zgodności)
3.	Półroczna	Zarząd Banku, Rada Nadzorcza
4.	Roczna	Zarząd Banku, Rada Nadzorcza

Zakres raportowania i pomiar ryzyka kredytowego obejmuje:

- a) ocenę wielkości i profilu ryzyka kredytowego;
- b) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- c) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego;
- d) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- e) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka;
- f) kontrolowanie wyników procesu dochodzenia roszczeń z tytułu zabezpieczenia spłaty kredytu;
- g) kontrolę występujących w Banku skali odstępstw od przyjętych standardów kredytowania oraz jakości kredytów, których odstępstwa dotyczyły.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka koncentracji obejmuje:

- a) ocenę profilu ryzyka koncentracji;
- b) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- c) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka koncentracji;
- d) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- e) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- f) kontrolę skali odstępstw od przyjętych standardów kredytowania – zasady monitorowania, rejestrowania odstępstw zostały zawarte w obowiązujących w Banku zasadach rejestracji, monitorowania i raportowania odstępstw występujących w procesie kredytowym.

Zakres raportowania i pomiar ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie obejmuje:

- a) skalę zaangażowania Banku w EKZH;
- b) strukturę portfela EKZH;

- c) stopień przestrzegania przyjętych limitów oraz przyczyny ich ewentualnego przekroczenia;
- d) strukturę jakościową portfela EKZH oraz poziom utworzonych rezerw celowych;
- e) stopień pokrycia EKZH zabezpieczeniami;
- f) wyniki i wnioski z przeprowadzonych testów warunków skrajnych;
- g) ocenę ryzyka związanego z finansowaniem długoterminowych aktywów.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmuje:

- a) skalę zaangażowania Banku w DEK;
- b) poziom i strukturę portfela DEK;
- c) stopień przestrzegania przyjętych limitów;
- d) poziom i strukturę jakościową portfela DEK oraz poziom utworzonych rezerw celowych;
- e) skalę odstępstw od przyjętych standardów kredytowania (wraz z analizą całego portfela kredytowego);
- f) wyniki testów warunków skrajnych.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka płynności obejmuje:

- a) strukturę i stabilność źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- b) stopień niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- c) wpływ pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- d) analizę wskaźników płynności;
- e) poziom aktywów nieobciążonych;
- f) ryzyko związane z płynnością długoterminową;
- g) wyniki testów warunków skrajnych;
- h) stopień przestrzegania limitów.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje:

- a) strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko stopy procentowej;
- b) stopień niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej w podziale na poszczególne stopy referencyjne;
- c) poziom ryzyka przeszacowania i bazowego;
- d) analizę wskaźników;
- e) powiązania z innymi rodzajami ryzyka;
- f) wyniki testów warunków skrajnych;
- g) stopień realizacji i przestrzegania limitów.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka walutowego obejmuje:

- a) strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe;
- b) wielkości pozycji walutowych;
- c) wpływ zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku;
- d) analizę wskaźników;
- e) wyniki testów warunków skrajnych;
- f) stopień realizacji i przestrzegania limitów.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:

- a) zdarzenia i straty operacyjne;
- b) wyniki testów warunków skrajnych;
- c) poziom kluczowych wskaźników KRI;
- d) ciągłość działania;
- e) ochronę osób i mienia;
- f) antyfraudowa analiza wiarygodności adresata;
- g) dodatkowe wskaźniki KRI;
- h) ocena ryzyka modeli;
- i) ocenę ryzyka w obszarze bankowości elektronicznej, w tym płatności internetowych.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka braku zgodności obejmuje:

- a) zidentyfikowane ryzyka braku zgodności wraz z ich oceną oraz rekomendowanymi mechanizmami kontrolowania i ograniczania ryzyka, w tym informacje o profilu ryzyka;

- b) podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem;
- c) ocenę skuteczności rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- d) rodzaj i wyniki przeprowadzonych monitoringów i testów zgodności.

Zakres raportowania i pomiar ryzyka kapitałowego obejmuje:

- a) poziom, strukturę i zmiany w funduszach własnych;
- b) poziom uznanego kapitału;
- c) poziom i zmiany współczynników kapitałowych, w tym strukturę i zmiany w aktywach ważonych ryzykiem;
- d) poziom i strukturę kapitału wewnętrznego;
- e) wyniki testów warunków skrajnych;
- f) realizację przyjętych limitów alokacji;
- g) realizację planu kapitałowego.

4. Zasady polityki i stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategie i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka

Metody ograniczania **ryzyka kredytowego** zostały szczegółowo omówione w punkcie VI.

Bank ogranicza ryzyko koncentracji poprzez stosowanie limitów zaangażowań ustalonych jako:

- ✓ maksymalny poziom zaangażowania – wynikający z Uchwał KNF;
- ✓ maksymalny poziom zaangażowania w daną branżę oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami;
- ✓ maksymalny poziom koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia;
- ✓ maksymalny udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym (również w zakresie odstępstw od przyjętych standardów kredytowania);
- ✓ maksymalne kwoty jednostkowe dla kredytów na działalność gospodarczą i dla osób fizycznych;
- ✓ maksymalny udział aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym;
- ✓ limity należności zagrożonych w podziale na poszczególne portfele oraz produkty;
- ✓ limity determinujące strukturę kredytów ogółem.

Bank ogranicza ryzyko związane z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie poprzez stosowanie limitów zaangażowań ustalonych jako:

- ✓ limity EKZH w portfelu kredytowym;
- ✓ limity zagrożonych EKZH w portfelu EKZH;
- ✓ limity EKZH ze względu na rodzaj zabezpieczenia;
- ✓ limity EKZH wiążące się z wyższym ryzykiem kredytowym.

Bank ogranicza ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych poprzez stosowanie limitów zaangażowań ustalonych jako:

- ✓ limity DEK w portfelu kredytowym;
- ✓ limity zagrożonych DEK w portfelu DEK;
- ✓ limity DEK ze względu na rodzaj produktu;
- ✓ limity DEK ze względu na rodzaj zabezpieczenia;
- ✓ limity DEK wiążące się z wyższym ryzykiem kredytowym.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie wewnętrznych limitów ostrożnościowych oraz wskaźników wczesnego ostrzegania, dostosowanych do skali, profilu i złożoności działalności Banku, jak również poprzez odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Do wewnętrznych limitów zaliczamy:

- ✓ limit zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej;
- ✓ limit łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej;
- ✓ limit depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały;

- ✓ limit depozytów instytucji rządowych i samorządowych w depozytach ogółem;
- ✓ limit aktywów nieobciążonych powiększonych o zobowiązania pozabilansowe otrzymane w pasywach niestabilnych
- ✓ limity niedopasowania luki;
- ✓ limit zapasu gotówki;
- ✓ limity koncentracji bazy depozytowej.

W przypadku utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej Bank postępuje według określonych w wewnętrznych procedurach planów awaryjnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Bank przyjął następujące limity wewnętrzne:

- ✓ maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania;
- ✓ maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego;
- ✓ maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie;
- ✓ maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez stosowanie systemu limitów. Komórka monitorująca dokonuje bieżącego pomiaru wielkości ryzyka walutowego w drodze monitorowania stanu wykorzystania limitów, w tym:

- ✓ dostosowuje wysokość limitów do skali działalności dla transakcji wynikających z działań podejmowanych przez Bank z Bankiem Zrzeszającym;
- ✓ normuje limity:
 - całkowitej pozycji walutowej,
 - otwartej pozycji walutowej w poszczególnych walutach,
 - wartości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego,
 - aktywów płynnych dla każdej waluty oddzielnie,
 - testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez redukcję negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych, obejmujących m.in. następujące działania zapobiegawcze:

- ✓ umowy o wykonywanie czynności należących do zakresu działania Banku przez podmioty zewnętrzne o niskim poziomie ryzyka operacyjnego;
- ✓ zabezpieczenie prawne wierzytelności Banku wynikające z umów z klientami i kontrahentami;
- ✓ ubezpieczenie na wypadek zdarzeń operacyjnych, zapewniające utrzymywanie ryzyka operacyjnego na poziomie nie zagrażającym bezpieczeństwu funkcjonowania Banku; przed zawarciem umowy ubezpieczenia bank dokonuje wstępnej symulacji efektów redukcji ryzyka operacyjnego wynikających z zakresu i sumy ubezpieczenia, uwzględniając skutki ewentualnego niedopasowania zakresów ubezpieczenia;
- ✓ plany utrzymania ciągłości działania na wypadek utraty ciągłości krytycznych procesów, niezbędnych do funkcjonowania Banku.

Ponadto Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez stosowanie systemu limitów wewnętrznych, takich jak:

- kluczowe i dodatkowe wskaźniki KRI, w tym progi dla dodatkowych KRI, będących maksymalną wartością sum strat dla poszczególnych rodzajów ryzyka oraz
- wskaźniki wydajności i obciążenia serwerów systemu bankowego.

Jeżeli stopień wykorzystania limitu wykazuje trend rosnący, komórka monitorująca dokonuje analizy przyczyn tej sytuacji. Bank opracował również tryb postępowania w przypadku przekroczenia ustalonych limitów wewnętrznych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez stosowanie systemu limitów, a także:

- ✓ poprawę jakości zarządzania ryzykiem;
- ✓ sterowanie strukturą aktywów poprzez ograniczenie aktywów ważonych ryzykiem;

- ✓ sprzedaż majątku trwałego, który nie jest przeznaczony do wykonywania czynności bankowych;
- ✓ ograniczanie stopnia koncentracji kredytów;
- ✓ uwzględnienie w polityce zabezpieczeń techniki redukcji ryzyka kredytowego.

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- ✓ oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- ✓ oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

5. Informacje w zakresie zasad zarządzania

- 1) członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Bałtyckiego Banku Spółdzielczego nie zajmują stanowisk dyrektorskich;
- 2) zgodnie ze Statutem Banku powołanie Prezesa następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w ustawie Prawo bankowe, z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza Banku, powołanie pozostałych członków Zarządu następuje na wniosek Prezesa Zarządu, członków Zarządu Banku powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza Banku; członków Rady Nadzorczej powołuje, zgodnie z przepisami prawa oraz Statutu, Zebranie Przedstawicieli;
- 3) Bank, kierując się zasadą proporcjonalności, stosował politykę w zakresie zróżnicowania członków organu zarządzającego;
- 4) opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu:
 - ✓ Formalnie ustanowiony system informacji zarządczej zapewnia funkcjonowanie bieżącego i okresowego informowania o istotnych rodzajach ryzyka.
 - ✓ System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, jego profilu, stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych i wyników testów warunków skrajnych.
 - ✓ Raporty z zakresu istotnych rodzajów ryzyka otrzymuje Zarząd oraz Rada Nadzorcza (w tym Komitet Audytu).
 - ✓ Częstotliwość monitorowania ryzyka umożliwia dostarczanie informacji o zmianach profilu ryzyka.
 - ✓ Zakres i szczegółowość raportów są dostosowane do rodzaju ryzyka i odbiorców informacji.
 - ✓ Rzetelność, dokładność i aktualność sporządzanych informacji podlega systemowi kontroli wewnętrznej.
 - ✓ Szczegółowe zasady funkcjonowania systemu informacji zarządczej regulują „Zasady sporządzania informacji zarządczej w Bałtyckim Banku Spółdzielczym”. Ponadto w regulacjach wewnętrznych dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z danego obszaru.

III. Fundusze własne

Fundusze własne Banku wyznaczone zostały zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 26.06.2013 (CRR) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 26.06.2013 r. (CRD IV) i obejmują Kapitał Tier I oraz Kapitał Tier II.

Poniższe zestawienie przedstawia wartość poszczególnych składników i pomniejszych funduszy własnych Banku.

(w zł)

I		Kapitał Tier 1	17.707.655,18
	1	Kapitał podstawowy Tier 1	17.187.417,08
		a) fundusz udziałowy	1.259.803,09
		b) kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy i rezerwowy)	15.743.634,08
		c) inne wartości niematerialne i prawne	-46.266,58
		d) skumulowane inne całkowite dochody	233.601,73

	e) inne korekty w kapitale podstawowym Tier 1	-3.355,24
2	Kapitał dodatkowy Tier 1	520.238,10
	a) Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale dodatkowym Tier 1 podlegających zasadzie praw nabytych	520.238,10
	b) inne korekty kapitału dodatkowego Tier 1	0
II	Kapitał Tier 2	1.513.888,89
	a) instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier 2	1.513.888,89
III	Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2019 r.	19.221.544,07

Łączna kwota funduszy własnych na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 19.221.544,07 zł i w porównaniu do roku ubiegłego spadła o 1,78%.

W zakresie danych wymaganych zgodnie z zał. nr 1 do „Zasad polityki informacyjnej w Bałtyckim Banku Spółdzielczym” informacje na temat występujących w Banku pozycji przedstawiają się następująco (dane w zł):

Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do CRR
1.	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1.259.803,09	Art. 26 ust. 1, art.27, 28, 29
2.	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	15.977.235,81	Art. 26 ust. 1
3.	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	17.237.038,90	
4.	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-3.355,24	Art. 34, 105
5.	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-46.266,58	Art. 36 ust. 1 lit. b, Art. 37
6.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-49.621,82	
7.	Kapitał podstawowy Tier I	17.187.417,08	
8.	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	520.238,10	Art. 486 ust. 3
9.	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	520.238,10	
10.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0	
11.	Kapitał dodatkowy Tier I	520.238,10	
12.	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier 1 = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	17.707.655,18	
13.	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1.513.888,89	Art. 62,63
14.	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1.513.888,89	
15.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	
16.	Kapitał Tier II	1.513.888,89	
17.	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	19.221.544,07	
18.	Aktywa ważone ryzykiem razem	109.981.937,00	
19.	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,54%	Art. 92 ust. 2 lit. a
20.	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,95%	Art. 92 ust. 2 lit. b

21.	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,14%	Art. 92 ust. 2 lit. c
-----	---	--------	-----------------------

Główne cechy instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I i kapitale Tier II zgodnie z załącznikiem nr 2 do „Zasad polityki informacyjnej w Bałtyckim Banku Spółdzielczym” przedstawiają się następująco:

1	Emitent : Bałtycki Bank Spółdzielczy z siedzibą w Darłowie
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym): PLBBSDR00012
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument: Ustawa o obligacjach z dnia 15 stycznia 2015 r. Ujmowanie w kapitale regulacyjnym
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR: Kapitał dodatkowy Tier I oraz Kapitał Tier II
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym: Kapitał Tier II
6	Kwalifikowane na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym: poziom jednostkowy
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny) – obligacje serii A/2011 zaliczane są do kapitału dodatkowego Tier I – zgodnie z art. 52 CRR oraz do kapitału Tier II zgodnie z art. 63 CRR
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy): - kapitał dodatkowy Tier I – 0,52 mln zł - kapitał Tier II – 1,51mln zł. Kwota uznana w kapitale regulacyjnym różni się o 1.165.873,01 zł od kwoty wyemitowanego instrumentu w związku ze stosowaniem amortyzacji ze względu na termin wymagalności instrumentów.
9	Wartość nominalna instrumentu: 1.000,00 zł x 3.200 (sztuk) = 3.200.000,00 zł
9a	Cena emisyjna: 1.000,00 zł x 3.200 (sztuk) = 3.200.000,00 zł
9b	Cena wykupu: 3.200.000,00 zł
10	Klasyfikacja księgowa: Kapitał własny
11	Pierwotna data emisji: 23.12.2010 r.
12	Wieczyste czy terminowe: terminowe
13	Pierwotny termin zapadalności: 24.12.2025 r.
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru: TAK
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu: nie wcześniej niż po upływie 10 lat od daty emisji oraz jeśli przemawia za tym szczególnie interes ekonomiczny Emitenta; brak kwoty
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy: nie dotyczy
	Kupony / dywidendy
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon: stopa zmienna
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik: WIBOR 6M + 3 p.p.
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy: TAK
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu): częściowo uznaniowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty): częściowo uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu: NIE
22	Nieskumulowane czy skumulowane: nie dotyczy
23	Zamienne czy niezamienne: niezamienne
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę: nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo: nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji: nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna: nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany: nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany: nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość: NIE
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość: nie dotyczy

32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo: nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo: nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość: nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu): nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe: NIE
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy: nie dotyczy

IV. Wymogi kapitałowe, w tym wymogi dotyczące bufora antycyklicznego

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka, występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym wysokość posiadanych przez Bank funduszy własnych w pełni zabezpiecza wymogi regulacyjne w zakresie minimalnych wymogów kapitałowych oraz wymogów dodatkowych.

Na podstawie obowiązujących w Banku procedur w zakresie adekwatności kapitałowej dokonywana jest agregacja łącznej kwoty kapitału, poprzez wyliczanie wewnętrznego współczynnika wypłacalności, uwzględniającego łącznie wymogi minimalne i dodatkowe.

Metodologia wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka:

Rodzaj ryzyka	Metodologia wyznaczania wymogu kapitałowego
Ryzyko kredytowe	Filar I – metoda standardowa zgodnie z Częścią trzecią Tytuł II Rozdział 2 CRR. Filar II: 1. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe jest kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe. 2. Kapitałem regulacyjnym na ryzyko kredytowe zabezpieczona została znaczna część ryzyka, związana z ryzykiem niewypłacalności kontrahenta. 3. Bank oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe z tytułu: 1) wzrostu udziału portfela kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym; 2) całkowitego braku skuteczności przyjętych zabezpieczeń, które stanowią instrumenty pomniejszania podstawy naliczania rezerw celowych. 4. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla czynników, o których mowa w ust. 3, opisane szczegółowo w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym. 5. Wynikiem przeprowadzonych testów jest koszt, jaki poniósłby Bank na skutek wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 4. 6. Dodatkowym wymogiem kapitałowym na ryzyko kredytowe jest kwota, o jaką suma wyników testów warunków skrajnych, o których mowa w ust. 4 przekracza 7,06% funduszy własnych Banku. 7. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko kredytowe jest suma kapitału regulacyjnego na ryzyko kredytowe oraz dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe, o którym mowa w ust. 6.
Ryzyko walutowe	Filar I – metoda podstawowa zgodnie z art. 351-353 CRR. Filar II: 1. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko walutowe jest kapitał regulacyjny na ryzyko walutowe. 2. Kapitałem regulacyjnym na ryzyko walutowe zabezpieczona została znaczna część ryzyka wynikająca z wygenerowania pozycji walutowej całkowitej przekraczającej 2% funduszy własnych Banku. 3. Bank oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe z tytułu zagrożenia związanego ze skrajną zmianą kursów walutowych. 4. Bank przeprowadza test warunków skrajnych polegający na założeniu, że kursy walut zmieniają się o 30% opisany szczegółowo w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem walutowym. 5. W wyniku tego testu obliczana jest strata, która wystąpiłaby w Banku w wyniku zrealizowania się scenariusza, o którym mowa w ust. 4. 6. Dla sytuacji opisanej w ust. 5 Bank tworzy dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe, jeżeli strata, o której mowa w ust. 5, przewyższy poziom 2% funduszy własnych Banku; dodatkowym wymogiem kapitałowym na ryzyko walutowe jest różnica pomiędzy

	obliczoną stratą i kwotą równą 7,06% funduszy własnych Banku. 7. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko walutowe jest suma kapitału regulacyjnego na ryzyko walutowe oraz dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe, o którym mowa w ust. 6.
Ryzyko operacyjne	Filar I – metoda podstawowego wskaźnika zgodnie z art. 315 CRR. Filar II: 1. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne jest kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne. 2. Kapitałem regulacyjnym na ryzyko operacyjne zabezpieczona została znaczna część ryzyka wynikająca ze skali prowadzonej przez Bank działalności. 3. Bank oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne z tytułu zagrożenia związanego z wystąpieniem wyższych niż oszacowane koszty skutków ekonomicznych dla zarejestrowanych zdarzeń z co najmniej średnim prawdopodobieństwem wystąpienia. 4. Bank przeprowadza test warunków skrajnych opisany szczegółowo w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym. 5. W wyniku tego testu obliczana jest strata, która wystąpiłaby w Banku w wyniku zrealizowania się scenariusza, o którym mowa w ust. 4. 6. Bank tworzy dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne, jeżeli strata, o której mowa w ust. 5, przewyższy poziom kapitału regulacyjnego na ryzyko operacyjne; dodatkowym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne jest różnica pomiędzy obliczoną stratą a regulacyjnym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne. 7. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko operacyjne jest suma kapitału regulacyjnego na ryzyko operacyjne oraz dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, o którym mowa w ust. 6.
Ryzyko koncentracji zaangażowań	1. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji w przypadku przekroczenia limitów koncentracji, o których mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem koncentracji, w zakresie: 1) koncentracji dużych zaangażowań; 2) koncentracji w ten sam sektor gospodarczy; 3) koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia. 2. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji dużych ekspozycji jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji dużych ekspozycji, średnioważonej wagi ryzyka dla dużych ekspozycji i wskaźnika 8%. 3. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji w ten sam sektor gospodarczy jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam sektor gospodarczy, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%. 4. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%. 5. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko koncentracji jest suma kwot obliczonych zgodnie z ust. 2-4.
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	1. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym z tytułu zagrożenia związanego ze skrajną zmianą poziomu stóp procentowych, wykorzystując test warunków skrajnych przeprowadzany na potrzeby pomiaru ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w warunkach dotkliwych. 2. Test, o którym mowa w ust. 1, został opisany szczegółowo w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem stopy procentowej. 3. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko stopy procentowej jest kwota, o jaką wynik testu warunków skrajnych, o którym mowa w ust. 2, przekracza 7,06% funduszy własnych Banku.
Ryzyko płynności	1. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności z tytułu zagrożenia związanego z nagłym wypływem znaczącej kwoty depozytów, wynikającym głównie z utraty zaufania klientów do Banku. 2. Bank przeprowadza test warunków skrajnych dla czynników, o których mowa w ust. 1 przy jednoczesnej konieczności utrzymania wskaźnika LCR na wymaganym przepisami prawa poziomie, opisanym szczegółowo w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności. 3. Wynikiem przeprowadzonego testu jest koszt, jaki poniósłby Bank na skutek wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 2. 4. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko płynności jest kwota, o jaką wynik testu warunków skrajnych, o którym mowa w ust. 3, przekracza 7,06% funduszy własnych Banku.
Ryzyko kapitałowe	1. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko kapitałowe z tytułu zagrożenia związanego ze spadkiem funduszu udziałowego oraz skrajnym wzrostem kapitału wewnętrznego. 2. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla czynników, o których mowa w ust. 1, przy jednoczesnej konieczności utrzymania adekwatności kapitałowej na poziomie określonym w kapitałowych celach strategicznych opisany szczegółowo w obowiązującej w Banku strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

	3. Wynikiem przeprowadzonych testów jest koszt, jaki poniósłby Bank na skutek wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 2.
	4. Kapitałem wewnętrznym na ryzyko kapitałowe jest kwota, o jaką suma wyników testów warunków skrajnych, o których mowa w ust. 3, przekracza 7,06% funduszy własnych Banku.

8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla klas ekspozycji według stanu na 31.12.2019 r. prezentuje poniższa tabela (dane w zł):

Lp.	Wyszczególnienie klas ekspozycji kredytowych	Wartość aktywów ważonych ryzykiem	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	1.291.090	103.287
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	3.659.712	292.777
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8.550	684
4.	Ekspozycje wobec instytucji	-	-
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	9.549.640	763.971
6.	Ekspozycje detaliczne	45.967.432	3.677.395
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	27.969.352	2.237.548
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2.604.396	208.352
9.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziału w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	3.335.238	268.419
10.	Ekspozycje kapitałowe	1.610.945	128.876
11.	Inne ekspozycje	13.965.582	1.117.246
RAZEM		109.981.937	8.798.555

Bank przyjmuje następujące maksymalne poziomy poszczególnych, istotnych rodzajów ryzyka bankowego, wyrażone wielkością alokowanych funduszy własnych - limity alokacji kapitału:

- 1) na ryzyko kredytowe – 51,00% funduszy własnych, z podziałem na:
 - a) kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe – 50,00%,
 - b) dodatkowy wymóg kapitałowy – 1,00%;
- 2) na ryzyko operacyjne – 7,10% funduszy własnych, z podziałem na:
 - a) kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne – 7,10%,
 - b) dodatkowy wymóg kapitałowy – 0%;
- 3) na ryzyko walutowe – 0% funduszy własnych, z podziałem na:
 - a) kapitał regulacyjny na ryzyko walutowe – 0%,
 - b) dodatkowy wymóg kapitałowy – 0%;
- 4) na ryzyko koncentracji: 0,10% funduszy własnych;
- 5) na ryzyko płynności: 0% funduszy własnych;
- 6) na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej: 6,00% funduszy własnych;
- 7) na ryzyko kapitałowe: 0% funduszy własnych.

Wymóg kapitałowy wyznaczony na 31.12.2019 r. prezentuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Kwota [zł]
Ryzyko kredytowe	8 798 555
Ryzyko rynkowe	0
Ryzyko operacyjne	1 355 579
Łączny wymóg na ryzyka Filaru I	10 154 134
Ryzyko kredytowe	93 806
Ryzyko koncentracji zaangażowań	26 431
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	1 047 377
Ryzyko płynności	0
Ryzyko kapitałowe	0
Dodatkowy kapitał według wymagań dla Filaru II	1 194 044
Kapitał wewnętrzny	11 321 747

Współczynnik kapitałowy [%]	15,14%
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności [%]	13,58%

Na podstawie art. 83 oraz ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym* wskaźnik bufora antycyklicznego wynosił 0%.

V. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

1. Definicje należności przeterminowanych i zagrożonych stosowane dla celów rachunkowości

Dla celów rachunkowości okres przeterminowania rozumiany jest jako okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności (określonego terminu spłaty raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego. Długość okresu przeterminowania dla należności spłacanych w ratach należy przyjąć okres od zapadalności najwcześniejszej raty, w przypadku której nastąpiło opóźnienie spłaty.

Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania to ekspozycje, których okres przeterminowania jest dłuższy niż 90 dni oraz przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przekracza 3.000,00 złotych.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności zaklasyfikowane do kategorii poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 roku (wraz z późniejszymi zmianami)

2. Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw, w tym rezerw celowych, odpisów aktualizujących i rezerwy na ryzyko ogólne w części dotyczącej ryzyka kredytowego

Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych i odpisów aktualizujących z tytułu odsetek od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów (wraz z późniejszymi zmianami) oraz zasady określone w procedurze „Zasady klasyfikacji ekspozycji i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku w Bałtyckim Banku Spółdzielczym”.

3. Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy ryzyka

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2019 roku, bez uwzględnienia metod ograniczania ryzyka kredytowego, po zastosowaniu metod redukcji ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2018 roku do 31.12.2019 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie klas ekspozycji kredytowych	Stan na dzień 31.12.2019 r. [zł]	Stan na dzień 31.12.2019 r. w zł po zastosowaniu metod redukcji ryzyka kredytowego	Średnia kwota w okresie od 31.12.2018 r. do 31.12.2019 r. [zł]
1.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów lub banków centralnych	26.792.235	26.860.875	27.107.082
2.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	20.297.354	20.297.354	20.638.969
3.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec podmiotów sektora publicznego	42.750	42.750	46.701
4.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	104.626.807	104.626.807	82.906.540

5.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw	14.358.410	14.289.770	15.501.294
6.	ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	66.091.611	66.091.611	62.832.369
7.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	37.287.043	37.287.043	40.694.344
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2.189.400	2.189.400	3.655.652
9.	ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	3.355.238	3.355.238	3.483.404
10.	ekspozycje kapitałowe	1.610.945	1.610.945	1.604.244
11.	inne ekspozycje	19.427.970	19.427.970	19.862.020
RAZEM		296.079.763	296.079.763	278.332.619

Bank przyjmuje, iż klasy ekspozycji kredytowych, które stanowią 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych, wyznaczają istotne klasy ekspozycji. W związku z powyższym Bank uznaje za istotne klasę dotyczącą ekspozycji lub ekspozycji warunkowych wobec instytucji.

4. Struktura geograficzna ekspozycji

Terenem działania Banku jest województwo zachodniopomorskie oraz powiaty: bytowski i słupski. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy czy powiaty.

5. Struktura branżowa ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji (zgodnie z przyjętym kryterium istotności)

Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów lub według typu kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji.

W związku z tym, iż według stanu na koniec 2019 roku żadna z branż nie stanowi powyżej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych, Bank nie wyodrębnił istotnej klasy branż.

5.1. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość nominalna [zł]
1.	Banki	106.155.248,65
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	1.193.629,01
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		107.348.877,66

5.2. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta i kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość nominalna [zł]
1.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	21.459.427,53
	Należności normalne	11.816.786,86
	Należności pod obserwacją	3.852.966,14
	Należności zagrożone	5.789.674,53
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	17.240.524,83

	Należności normalne	15.700.166,68
	Należności pod obserwacją	1.387.889,66
	Należności zagrożone	152.468,49
3.	Osoby prywatne	49.838.885,24
	Należności normalne	48.838.689,74
	Należności pod obserwacją	899.547,70
	Należności zagrożone	100.647,80
4.	Rolnicy indywidualni	26.348.978,02
	Należności normalne	25.846.251,09
	Należności pod obserwacją	13.200,00
	Należności zagrożone	489.526,93
5.	Instytucje niekom. działające na rzecz gosp. domowych	1.070.787,56
	Należności normalne	1.070.787,56
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		115.958.603,18

5.3. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość nominalna [zł]
Należności normalne	17.798.654,61
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	17.798.654,61

5.4. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Branże	Wartość nominalna [zł]
1.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	28.239.583,48
	Należności normalne	27.692.889,93
	Należności pod obserwacją	13.200,00
	Należności zagrożone	533.493,55
2.	Przetwórstwo przemysłowe	7.318.317,94
	Należności normalne	3.198.500,73
	Należności pod obserwacją	2.106.000,00
	Należności zagrożone	2.013.817,21
3.	Budownictwo	5.467.328,86
	Należności normalne	1.691.199,20
	Należności pod obserwacją	20.389,66
	Należności zagrożone	3.755.740,00
4.	Handel hurtowy i detaliczny	1.725.642,02
	Należności normalne	1.478.456,94
	Należności pod obserwacją	247.185,08
	Należności zagrożone	0,00
5.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8.916.279,23
	Należności normalne	6.946.529,23
	Należności pod obserwacją	1.969.750,00
	Należności zagrożone	0,00
6.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5.208.235,49
	Należności normalne	5.208.235,49
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
7.	Administracja publiczna i obrona narodowa	17.798.654,61

	Należności normalne	17.798.654,61
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
8.	Inne	9.244.330,92
	Należności normalne	8.218.180,67
	Należności pod obserwacją	897.531,06
	Należności zagrożone	128.619,19
Razem zaangażowanie w branżę		83.918.372,55

6. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji (zgodnie z przyjętym kryterium istotności)

Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności dla całego portfela kredytowego według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela [zł].

Podział podmiotowy	do 30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat
Pozostałe instytucje sektora finansowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przedsiębiorstwa	4.186.552	825.414	965.078	3.785.123	3.105.470	6.189.050	4.923.515	1.530.328	0
Gospodarstwa domowe	726.201	1.593.269	3.179.445	6.443.393	9.893.457	20.994.099	22.061.539	19.826.852	4.659.030
Instytucje niekomercyjne dział. na rzecz gosp. domowych	24.884	49.768	63.051	144.403	224.874	352.241	211.567	0	0
Instytucje samorządowe	74.297	713.576	1.402.864	1.576.478	3.827.200	7.481.600	2.722.640	0	0
RAZEM	5.011.934	3.182.027	5.610.438	11.949.397	17.051.001	35.016.990	29.919.261	21.357.180	4.659.030

7. Kwoty ekspozycji zagrożonych

Strukturę należności zagrożonych dla całego portfela kredytowego według stanu na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższa tabela:

Struktura	Sektor budżetowy	Sektor niefinansowy
Kredyty zagrożone, w tym:	0,00	6.532.317,75
kredyty przeterminowane	0,00	3.792.804,17
Odsetki	0,00	1.163.554,11
Rezerwy celowe	0,00	3.604.632,65
Odpisy aktualizujące	0,00	1.156.501,92
Korekta wartości	0,00	11.338,59

8. Uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych oraz odpisów aktualizujących (rezerw od odsetek)

Rezerwy celowe to tworzone odpisy aktualizacyjne dla należności w Banku. Rezerwy celowe tworzone w ciężar kosztów Banku są kontami pasywnymi, które korygują wartość odpowiednich aktywów w bilansie, aktualizując ich wartość. Tworzenie rezerw celowych od ekspozycji i odsetek kredytowych jest obligatoryjne i wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (z późniejszymi zmianami). W ciężar odpisów aktualizacyjnych (rezerw celowych) następuje spisanie aktywów, jeżeli nie przynoszą korzyści ekonomicznych. Bank dokonuje ustalania korekty wartości i rezerw w oparciu o w/w Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (z późniejszymi zmianami). Aktualizacja wartości należności dokonywana jest w Banku w oparciu o zapisy „Zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością dla Uczestników Systemu Ochrony SGB”. Zasady te opracowane zostały zgodnie z m.in. zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków i reguluje zasady klasyfikacji należności oraz zasady tworzenia rezerw celowych – bilansowych w Banku.

Podstawowymi kryteriami ustalania poziomu rezerw i odpisów aktualizujących (rezerw od odsetek) zgodnie z w/w Zasadami są:

- podmiotowo-przedmiotowa klasyfikacja należności,
- kategorie ryzyka należności,
- ekspozycja kredytowa jako podstawa do wyliczenia rezerwy,
- pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw o wartość zabezpieczeń.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 23 czerwca 2017 roku pozwala na odpisanie należności w ciężar utworzonej rezerwy celowej bez umorzenia i przeniesienie do ewidencji pozabilansowej do czasu jej umorzenia, przedawnienia, spłaty. Warunkami takiego trybu, czyli spisania należności bez umorzenia, są:

- należność powinna być zakwalifikowana do straconych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie tworzenia rezerw celowych (z późniejszymi zmianami) przez okres co najmniej roku,
- utworzona na należność rezerwa powinna być równa kwocie należności.

Stan korekt wartości w trakcie roku 2019 zmienił się następująco:

Bilans otwarcia 14.716,77 zł

Bilans zamknięcia 11.338,59 zł

Stan rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych w trakcie roku 2019 zmienił się następująco:

Bilans otwarcia 3.924.061,53 zł

Utworzone rezerwy 930.128,25 zł

Rozwiązane rezerwy 22.677,55 zł

Spisane należności w ciężar rezerw 0,00 zł

Zmiana klasyfikacji (-)1.226.879,58 zł

Bilans zamknięcia 3.604.632,65 zł

Stan odpisów aktualizujących (rezerw od odsetek) z tytułu ekspozycji zagrożonych w trakcie roku 2019 zmienił się następująco:

Bilans otwarcia 1.550.951,15 zł

Utworzone odpisy 191.953,72 zł

Rozwiązane odpisy 39.548,81 zł

Spisane należności w ciężar rezerw 0,00 zł

Umorzenie 1.047,63 zł

Zmiana klasyfikacji (-)545.815,51 zł

Bilans zamknięcia 1.156.501,92 zł

VI. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego

1. Opis przyjętych głównych rodzajów zabezpieczeń

Jako zabezpieczenie spłaty udzielonych kredytów Bank przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczeń:

1) w ramach zabezpieczeń rzeczywistych:

- a) hipotekę na nieruchomości,
- b) zastaw rejestrowy,
- c) przewłaszczenie rzeczy ruchomej,
- d) wpłatę określonej kwoty, spełniającej warunki określone w art. 102 ustawy Prawo bankowe,
- e) blokadę środków na rachunku w Banku lub innych bankach,
- f) cesję wierzytelności z umów handlowych,
- g) cesję wierzytelności z umów ubezpieczeniowych,
- h) inne, zaakceptowane indywidualną decyzją przez Bank;

2) w ramach zabezpieczeń nierzeczywistych:

- a) weksel własny i poręczenie wekslowe,
- b) gwarancję,
- c) poręczenie cywilne.

Bank może również stosować inne zabezpieczenia, przewidziane przepisami prawa oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym, i stosować przy ich ustanawianiu i wykonywaniu wzory pism niewymienione w załącznikach do instrukcji, pod warunkiem zaakceptowania ich treści przez radcę prawnego Banku.

Kwotę zabezpieczenia ogranicza się do wysokości aktualnej na dzień analizy wielkości zabezpieczanej ekspozycji kredytowej.

2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Zabezpieczenie ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności w razie, gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe stosując zabezpieczenia w porozumieniu z ustanawiającym, biorąc pod uwagę między innymi:

- 1) rodzaj i wysokość zobowiązania oraz okres, na jaki środki zostają przekazane;
- 2) status prawny ustanawiającego;
- 3) sytuację finansową i gospodarczą ustanawiającego oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie;
- 4) istnienie powiązań organizacyjnych lub gospodarczych pomiędzy kredytobiorcą a ustanawiającym będącym osobą trzecią;
- 5) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z przekazaniem środków;
- 6) cechy danego zabezpieczenia wynikające z dotyczących go przepisów prawa oraz umów o ustanowienie zabezpieczenia (np. sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku);
- 7) przewidywany nakład pracy Banku oraz związane z ustanowieniem zabezpieczenia koszty Banku oraz klientów Banku;
- 8) realną możliwość oraz długość przewidywanego terminu pełnego zaspokojenia roszczeń Banku z przyjętego zabezpieczenia;
- 9) istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia (w przypadku zabezpieczeń rzeczowych) oraz zadłużenie ustanawiającego (w przypadku zabezpieczenia osobistego);
- 10) rynkową wartość zabezpieczenia;
- 11) realną możliwość zaspokojenia się Banku z proponowanych zabezpieczeń w trakcie postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego.

Podstawowe zasady szacowania, weryfikacji i aktualizacji wartości przyjętych zabezpieczeń zostały określone w „Zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym w Bałtyckim Banku Spółdzielczym” oraz „Zasadach udzielania kredytów klientom instytucjonalnym – podręcznik kredytowy” dla następujących rodzajów zabezpieczeń:

- a) hipoteka na nieruchomości – może być ustanowiona na: nieruchomości mieszkalnej, gruntach ornych, działkach budowlanych, siedliskach, lokalach użytkowych, budynkach przemysłowych; źródłem oszacowania wartości nieruchomości jest operat szacunkowy, akty notarialne, informacja sporządzona przez rzeczoznawcę majątkowego, wewnętrzne i zewnętrzne bazy danych, informacje pochodzące z opracowań statystycznych GUS, informacje o cenach ofertowych pochodzące z portali internetowych i ogłoszeń prasowych, biur obrotu nieruchomości, wartości określone w polisach ubezpieczeniowych,
- b) zastaw finansowy, rejestrowy lub przewłaszczenie – przedmioty zabezpieczenia przyjmowane przez Bank to: maszyny, urządzenia, pojazdy, zapasy, towary, surowce, inwentarz żywy (rzeczy oznaczone co do gatunku), papiery wartościowe:
 - w przypadku rzeczy oznaczonych co do gatunku, wartość ustalana jest na podstawie dostarczonego wykazu;
 - w przypadku rzeczy ruchomych wartość jest ustalana na podstawie:
 - o wyceny wg cen rynkowych dokonanej przez biegłego rzeczoznawcę lub określenia wartości na podstawie cen z portali internetowych,

- wyceny dokonanej przez zakład ubezpieczeń, faktury zakupu według ceny netto – jeżeli przedmiotem zabezpieczenia jest rzecz nowozakupiona (maksymalnie 1 miesiąc wcześniej od daty złożenia wniosku),
- w przypadku papierów wartościowych, z wyjątkiem emitowanych przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski, wartość zabezpieczenia równa się 150%-200% wartości godziwej papierów wartościowych;
- c) kaucja pieniężna, blokada środków na rachunku w Banku lub innych bankach – dla określenia wartości kaucji Bank przyjmuje wartość wynikającą z umowy o ustanowienie kaucji; dla określenia wartości blokady Bank przyjmuje wartość środków, która podlega zablokowaniu; w przypadku blokady w walutach obcych Bank przelicza je według średniego kursu NBP na dzień dokonywania analizy;
- d) cesja wierzytelności – podstawą oceny wartości z umów ubezpieczeniowych jest wartość, która wynika z polisy ubezpieczeniowej; jeżeli wartość ustanowiona na polisie ubezpieczeniowej różni się znacząco od wartości rynkowej ubezpieczanej rzeczy / nieruchomości, inspektor kredytowy Banku powinien zapoznać się dokładnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia i odpowiednio skorygować wartość wynikającą z polisy; jeżeli cesja wierzytelności z umowy ubezpieczeniowej stanowi zabezpieczenie dodatkowe do ustanawianej hipoteki na nieruchomości lub zastawu / przewłaszczenia, to na potrzeby adekwatności całego zabezpieczenia wartość cesji wynosi 0; jeżeli przedmiotem cesji są konkretne, już występujące wierzytelności, to wartością zabezpieczenia jest 120%-200% wartości wierzytelności wynikająca z przedstawionych przez klienta dokumentów; jeżeli przedmiotem cesji są wierzytelności przyszłe, o określonym horyzoncie czasowym (np. wierzytelności wynikające z realizacji konkretnego planu inwestycyjnego, należności za towary, które zostaną wyprodukowane w przyszłości) to wartością zabezpieczenia jest 120% - 200% wartości lub suma wierzytelności wynikająca z przedstawionych przez klienta dokumentów; jeżeli przedmiotem cesji są wierzytelności przyszłe wynikające z umów zawartych na czas nieokreślony (np. umowy najmu) to wartością zabezpieczenia jest 120% - 200% wierzytelności wynikające z tych umów w okresie porównywalnym z okresem kredytowania;
- e) poręczenie cywilne – wymagane jest posiadanie zdolności kredytowej przez każdego z poręczycieli, ocenianej zgodnie z zasadami stosowanymi do oceny zdolności kredytowej klienta, do wysokości poręczanej kwoty; Bank może odstąpić od badania zdolności kredytowej poręczyciela, jeżeli kredytobiorcą jest klient niższego ryzyka kredytowego lub poręczenie jest zabezpieczeniem dodatkowym do zabezpieczenia podstawowego (nie dotyczy kredytów konsumenckich); w sytuacji, gdy poręczenie jest zabezpieczeniem dodatkowym do zabezpieczenia rzeczowego i wartość zabezpieczenia rzeczowego jest niższa od wartości kredytu, to wartość poręczenia jest różnicą pomiędzy wartością kredytu a wartością zabezpieczenia rzeczowego; w sytuacji, gdy poręczenie jest jedynym zabezpieczeniem (dotyczy to również sytuacji, gdy jeden kredyt posiada kilku poręczycieli), to jego wartość jest równa wartości kredytu;
- f) gwarancja – obowiązują zasady opisane w pkt e z wyjątkiem sytuacji, w których gwarantem jest jednostka samorządu terytorialnego, inny bank krajowy lub zakład ubezpieczeń – w takich przypadkach Bank może odstąpić od badania zdolności kredytowej gwaranta; jeżeli w umowie gwarancji kwota gwarantowana jest inna niż wartość kredytu, to za wartość zabezpieczenia przyjmowana jest niższa z kwot: wartość kredytu (lub wartość opisana w pkt e) lub kwota wynikająca z gwarancji;
- g) weksel własny i poręczenie wekslowe – obowiązują zasady opisane w pkt e.

3. Informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego

Kwotę zabezpieczenia ogranicza się do wysokości aktualnej na dzień analizy wielkości zabezpieczanej ekspozycji kredytowej.

Na potrzeby procesu wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank przyjął następujące wartości graniczne (limity) funduszy własnych Banku, dla zaangażowania w dany rodzaj zabezpieczenia:

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Limit koncentracji zabezpieczeń w odniesieniu do kapitału uznanego	Maksymalna kwota limitu do wykorzystania	Poziom wykorzystania
1	Hipoteka na nieruchomości	680%	130.706.499,68	73,95%
2	Cesja wierzytelności	9%	1.729.938,97	94,63%
3	Przewłaszczenie rzeczy ruchomej	25%	4.805.386,02	31,68%
4	Poręczenie cywilne	2%	384.430,88	3,58%
5	Weksel własny i poręczenie wekslowe	300%	57.664.632,21	47,48%
6	Inne	30%	5.766.463,22	113,43%

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji ocen wiarygodności kredytowej (ECAI)

Bank może korzystać z ocen jakości kredytowej nadanych przez następujące zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (ECAI):

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Bank uzależnia przyznane wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej skali:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

W 2019 roku Bank nie skorzystał z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej.

VIII. Ryzyko rynkowe

Na dzień 31.12.2019 r. ryzyko rynkowe obejmowało ryzyko walutowe i Bank nie tworzył wymogu kapitałowego z tego tytułu.

IX. Ryzyko operacyjne

1. Metoda wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego

Wymóg na ryzyko operacyjne Bank wylicza metodą podstawowego wskaźnika (BIA). Łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne jest równa wymogowi w zakresie funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego pomnożonemu przez 12,5. Wartość wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego wyniosła 1.355.579 zł.

2. Informacje o sumach strat z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w danym roku w podziale na kategorie zdarzeń

Łączna kwota strat rzeczywistych brutto w 2019 r. wyniosła **32.156,52 zł**.

Uwzględnienie w/w strat operacyjnych w podziale na kategorie i klasy prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia	Wartość straty [zł]	Kwota odzysku [zł]
Oszustwa wewnętrzne	-	0,00	0,00
Oszustwa zewnętrzne	-	0,00	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	-	0,00	0,00
Klienci, produkty i praktyki biznesowe	-	0,00	0,00
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	1.203,65	0,00

Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	30.826,24	4.501,80
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	126,63	0,00
RAZEM	-	32.156,52	4.501,80

3. Informacje o podjętych działaniach w celu uniknięcia strat w przyszłości

Dla istotnych zdarzeń Bank podejmuje następujące działania mitygujące pojawienie się podobnych strat w przyszłości:

- ✓ zabezpieczenia antywirusowe,
- ✓ automatyczne uruchamianie zespołów prądotwórczych,
- ✓ umowy ubezpieczenia na sprzęt informatyczny,
- ✓ umowy serwisowe dotyczące systemów informatycznych,
- ✓ wzmożona kontrola wewnętrzna,
- ✓ szkolenia pracowników.

4. Informacje o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych

W okresie 2019 roku nie wystąpiły poważne zdarzenia operacyjne.

X. Ekspozycje kapitałowe uwzględnione w portfelu bankowym

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) przedstawiają poniższe tabele:

1. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Ilość akcji / udziałów	Wartość bilansowa / godziwa [zł]	Cel nabycia
1.	Akcje SGB- Banku S.A. w Poznaniu	13.089	1.308.900,00	Przyczyny strategiczne
2.	Udziały w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB	1	1.000,00	Przyczyny strategiczne
3.	Jednostki uczestnictwa w TFI AGRO	14,8856	3.355.238,06	Przyczyny strategiczne
RAZEM			4.665.138,06	

2. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Ilość akcji / udziałów	Wartość bilansowa / godziwa [zł]	Cel nabycia
1.	Bankowe Papiery Wartościowe Serii E SGB- Banku S.A. w Poznaniu	100	100.767,18	Przyczyny strategiczne
2.	Obligacje Serii C SGB- Banku S.A. w Poznaniu	200	200.278,00	Przyczyny strategiczne
3.	Bony pieniężne NBP	2.600	24.997.914,30	Przyczyny strategiczne
RAZEM			25.298.959,48	

Zgodnie z przyjętą w Banku Polityką rachunkowości aktywa i pasywa wycenia się w oparciu o zasady określone w ustawie, z uwzględnieniem odpowiednio przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy o rachunkowości oraz następujących zasad:

1) aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych, z zastrzeżeniem że zobowiązanie, które ma zostać rozliczone przez przekazanie instrumentu kapitałowego, którego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, należy wycenić według zamortyzowanego kosztu;

- 2) **kredyty i pożyczki oraz inne należności banku, które nie zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu** - wycenia się według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej;
- 3) **aktywa finansowe dostępne do sprzedaży** - wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych; naliczone odsetki ujmuje się w przychodach z tytułu odsetek; należne dywidendy ujmuje się w przychodach z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu; w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, bank ujmuje skumulowane straty ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących;
- 4) **aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności** - wycenia się według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej;
- 5) **akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych** - wycenia się według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących, lub według wartości godziwej;
- 6) **akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych, które bank przeznacza do sprzedaży** - wycenia się w wartości bilansowej albo w wartości godziwej, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, z uwzględnieniem oszacowanych przez bank kosztów sprzedaży;
- 7) **aktywa przejęte za długi** - wycenia się według wartości godziwej, a skutki wyceny zalicza się odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub pozostałych kosztów operacyjnych; w przypadku gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy;
- 8) **zobowiązania finansowe** - które nie zostały zakwalifikowane do aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej;
- 9) **zobowiązania finansowe powstałe w wyniku utrzymania przez bank zaangażowania w przeniesionych aktywach finansowych** lub powstałe w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, a których nie wyłączono z bilansu, wycenia się:
 - a) według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, jeżeli przeniesiony składnik aktywów wyceniany jest według tej metody,
 - b) w wartości godziwej, jeżeli przeniesiony składnik aktywów wyceniany jest według tej metody.

XI. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Bank bada wpływ tego ryzyka na:
 - a) wynik finansowy – zakładając równoległe przesunięcie krzywej dochodowości,
 - b) wartość ekonomiczną kapitału – zakładając równoległe oraz nierównoległe przesunięcie krzywej dochodowości;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- 1) lukę przeszacowania;
- 2) metodę wyniku odsetkowego;
- 3) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
- 4) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Scenariusze zmian wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy przedstawiają poniższe tabele:

RYZIKO PRZESZACOWANIA

Zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy
uwzględniono: - mnożniki

Zmiana oprocentowania	Zmiana wyniku odsetkowego	% funduszy własnych	% wyniku odsetkowego (annualizowanego)
2,00%	3 116	16,21%	60,34%
1,00%	1 558	8,11%	30,17%
0,50%	779	4,05%	15,09%
0,25%	390	2,03%	7,54%
-0,25%	-392	-2,04%	-7,60%
-0,50%	-792	-4,12%	-15,33%
-1,00%	-1 629	-8,48%	-31,55%
-2,00%	-3 141	-16,34%	-60,82%

RYZIKO BAZOWE

Zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy
uwzględniono: korelacje

Zmiana oprocentowania	Zmiana wyniku odsetkowego	% funduszy własnych	% wyniku odsetkowego (annualizowanego)
2,00%	-382	-1,99%	-7,39%
1,00%	-191	-0,99%	-3,69%
0,50%	-95	-0,50%	-1,85%
0,25%	-48	-0,25%	-0,92%
-0,25%	48	0,25%	0,92%
-0,50%	95	0,50%	1,85%
-1,00%	237	1,24%	4,60%
-2,00%	735	3,83%	14,24%

Największy wpływ na ryzyko stopy procentowej ma ryzyko kredytowe; symulowany wzrost kredytów zagrożonych do poziomu 9% wpłynie głównie na poziom ryzyka przeszacowania w związku z wyłączeniem tej wartości z aktywów pracujących. W tej sytuacji wzrost oprocentowania, aktywów wrażliwych pomniejszonych o kredyty zagrożone, o 2% spowodowałby osiągnięcie niższego wyniku odsetkowego o 198 tys. zł, tj. spadek o 3,83%. Wartość, o jaką obniżyłby się wynik odsetkowy, stanowiłaby 1,03% funduszy własnych.

W wyniku przeprowadzonych testów warunków skrajnych stwierdzono, że największy wpływ na zmianę wyniku odsetkowego ma ryzyko przeszacowania i bazowe łącznie, polegające na szacowaniu wpływu ryzyka przeszacowania i bazowego z uwzględnieniem współczynników korelacji na wynik odsetkowy. Przy założeniu obniżenia stóp procentowych o 2 p.p. wynik odsetkowy obniżyłby się o 42,13%, tj. **2.405 tys. zł** i stanowiłby 12,51% funduszy własnych. W związku z powyższym wskaźnik wrażliwości został przekroczony, wobec tego został utworzony wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w wysokości 1.047,38 tys. zł.

Test warunków skrajnych w zakresie wpływu zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną wykazał, że największy niekorzystny wpływ miałby równoległy wzrost krzywej dyskontowej zero kuponowej o 350 p.b. Wyniki testu wykazały, że wartość ekonomiczna zmniejszyłaby się o 167 tys. zł, co stanowiłoby 0,87% funduszy własnych.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku

„Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Bałtyckim Banku Spółdzielczym” stanowi załącznik do Uchwały Nr 12/2017 Rady Nadzorczej BBS-Banku z dnia 27.06.2017 r. Wdrożenie polityki wynagrodzeń podlega wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu nie rzadziej niż raz w roku. Raport z przeglądu przedstawiany jest Radzie Nadzorczej.

Dla celów polityki zmiennych składników wynagrodzeń do stanowisk kierowniczych Bank zalicza wyłącznie członków Zarządu, tj. osoby mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Za istotny wpływ na profil ryzyka Banku uznaje się możliwość podejmowania decyzji finansowych w kwocie przekraczającej 2% funduszy własnych Banku.

Regulaminowa premia roczna (zmienny składnik), przyznawana jest na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu Banku przy zastosowaniu określonych kryteriów. Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje 3 lata. Kryteriami oceny efektów pracy są:

- 1) jakość portfela kredytowego (mierzona procentowym udziałem kredytów zagrożonych według wartości bilansowej brutto w portfelu kredytów ogółem na poziomie nie wyższym niż 9%),
- 2) realizacja planu wyniku finansowego netto Banku (mierzona osiągnięciem wyniku finansowego na poziomie nie niższym niż 80% planowanego),

3) realizacja przyjętej strategii (mierzona oceną realizacji przyjętej strategii działania Banku).

Oceny dokonywane są dwuetapowo, tj. w momencie przyznania premii oraz w momencie uruchomienia części odroczonej.

Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku ustalana jest w wysokości 5% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 20% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego. Kwota regulaminowej premii rocznej, dzieli się na poszczególnych członków Zarządu w sposób następujący:

- 1) Prezes Zarządu – 2% łącznej kwoty wyniku finansowego netto,
- 2) Wiceprezes Zarządu – 1,5% łącznej kwoty wyniku finansowego netto.

60% premii rocznej wypłacane jest niezwłocznie po dokonaniu pozytywnej oceny przy jednoczesnym uwzględnieniu aktualnego wyniku finansowego, w terminie wypłaty wynagrodzenia za pracę przypadającego po podjęciu przez Radę Nadzorczą decyzji o jej przyznaniu lub o jej wypłacie.

W przypadku pozostałej części przyjmuje się trzyletni okres odroczenia pozostałej części premii rocznej. Część odroczonej premii rocznej akceptowana jest przez Radę Nadzorczą pod warunkiem spełnienia kryterium wskazującego, że akceptowalny poziom ryzyka kredytowego nie został przekroczony. Odroczonej części premii zostaje rozłożona na 3 równe roczne raty płatne z dołu. Wypłata części odroczonej premii rocznej następuje po dokonaniu pozytywnej oceny przy uwzględnieniu aktualnego wyniku finansowego netto Banku.

W 2019 roku Zarząd składał się z trzech członków Zarządu. Wynagrodzenie o charakterze stałym wyniosło łącznie 661.855,37 zł. Członkom Zarządu nie wypłacono w 2019 roku zmiennych składników wynagrodzeń.

Z uwagi na skalę działalności Banku Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds. wynagrodzeń.

XIII. Ryzyko płynności i pozycja płynnościowa

1. Kwestie Organizacyjne

- a) Rola i zakres odpowiedzialności komórek zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- ✓ Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności,
- ✓ Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych w zakresie nadzoru nad działalnością operacyjną w zakresie ryzyka płynności.

Rada Nadzorcza:

- ✓ w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
- ✓ zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, w tym apetyt i tolerancję na ryzyko;
- ✓ ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank;
- ✓ zatwierdza, ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.

Zarząd:

- ✓ zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
- ✓ zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności, w tym limity ograniczające ryzyko;
- ✓ wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad;

- ✓ odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko.

Stanowisko ds. ryzyk – będące komórką monitorowania ryzyka, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujące zadania związane z:

- ✓ okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
- ✓ zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- ✓ proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- ✓ dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
- ✓ analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności;
- ✓ monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- ✓ wyznaczaniem nadzorczych miar płynności;
- ✓ oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności;
- ✓ opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- ✓ sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Zespół rachunkowości i bankowości elektronicznej – będący komórką zarządzania „wolnymi środkami”, która podlega Wiceprezesowi Zarządu ds. ekonomicznych wykonuje zadania związane z:

- ✓ okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
- ✓ optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku
- ✓ z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.

Pozostałe komórki lub osoby są odpowiedzialne za:

- ✓ kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;
- ✓ sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;
- ✓ przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych;
- ✓ wyznaczanie wskaźników LCR i NSFR

b) **Sposób pozyskiwania finansowania działalności**

- ✓ Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 55% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- ✓ Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- ✓ Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- ✓ W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

c) **Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i zarządzania płynnością**

Funkcje skarbowe są wykonywane przez komórkę zarządzającą, natomiast funkcje zarządzania płynnością są to zadania wykonywane przez komórkę monitorującą.

W związku z tym, że funkcje te nie są wykonywane na poziomie Oddziałów, stwierdza się, że są one w pełni scentralizowane.

d) Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia i Systemu Ochrony SGB

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- ✓ prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- ✓ zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- ✓ zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- ✓ prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- ✓ udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- ✓ gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- ✓ prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- ✓ utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- ✓ wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- ✓ pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- ✓ przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- ✓ wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- ✓ udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- ✓ wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- ✓ ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- ✓ monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- ✓ prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- ✓ opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

2. Zakres ujawnień ilościowych

a) Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Na dzień 31.12.2019 roku Bank posiadał 20 lokat złotych o łącznej wartości 78.400 tys. zł, 2 lokaty walutowe w USD o łącznej wartości 62 tys. USD, 2 lokaty walutowe w GBP o łącznej wartości 35 tys. GBP oraz bony pieniężne w wysokości 25.000 tys. zł.

b) Wielkość wiążących Bałtycki Bank Spółdzielczy nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR

Na dzień 31.12.2019 r. nadzorcze miary płynności przedstawiały się w następująco:

Symbol miary	Nazwa	Wartość min.	Wartość na dzień 31.12.2019 r.
M3	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	1,00	1,10
M4	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,57

Wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR (iloraz aktywów płynnych i odpływów płynności pomniejszonych o przyływy płynności) - **w badanym okresie kształtował się powyżej limitu - co najmniej 1,00**, co oznacza, iż Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, utrzymującą się przez okres 30 dni, a która to wynika z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami a wypływami płynności.

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

Nazwa wielkości	I kwartał 2019 r.	II kwartał 2019 r.	III kwartał 2019 r.	IV kwartał 2019 r.
Zabezpieczenie przed utratą płynności	45.819	47.607	46.681	47.020
Wypływy środków pieniężnych netto	49.196	52.165	53.210	57.784
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	1,27	1,22	1,27	1,25

c) Luka płynności dla trzech pierwszych przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności:

Wyszczególnienie	Limit	Wg terminów kontraktowych	Wartość luki po urealnieniu
≥ 1 m-ca	min 1,00	0,60	2,11
> 1 m-ca ≤ 3 m-cy	min 1,00	0,62	2,34
> 3 m-cy ≤ 6 m-cy	min 1,00	0,61	2,52

d) Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony SGB:

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota [w tys. zł]	Warunki dostępu
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62.552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161.117	w sytuacji awaryjnej

3. Zakres ujawnień jakościowych

a) Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank:

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności, to:

- ✓ niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- ✓ przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- ✓ nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- ✓ znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- ✓ konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- ✓ wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,

- ✓ niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- ✓ niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ✓ ryzyko reputacji.

b) Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania:

- ✓ ograniczenie depozytów dużych deponentów,
- ✓ różne terminy wymagalności depozytów,
- ✓ różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

c) Techniki ograniczania ryzyka płynności:

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- ✓ stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony, w tym:
 - limity regulacyjne: nadzorcze miary płynności, limit wskaźnika LCR, limit wskaźnika NSFR
 - limity wewnętrzne: limit zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej, limit łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej, limit depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały, limit depozytów instytucji rządowych i samorządowych w depozytach, limity niedopasowania luki, limit zapasu gotówki, limity koncentracji bazy depozytowej
- ✓ systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- ✓ lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej;
- ✓ przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- ✓ utrzymywanie Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- ✓ określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności;
- ✓ systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

d) Pojęcia stosowane w procesie mierzenia płynności i ryzyka płynności:

- ✓ **baza depozytowa** – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- ✓ **depozyty** – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- ✓ **płynność dzienna** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- ✓ **płynność bieżąca** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- ✓ **płynność krótkoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- ✓ **płynność średnioterminowa** – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- ✓ **płynność długoterminowa** – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- ✓ **bufor płynności** – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”.

e) Odzwierciedlenie ryzyka płynności w procesie zarządzania płynnością płatniczą

Nadwyżka środków lokowana jest w Banku Zrzeszającym, na terminy uzależnione od:

- ✓ planowanych przepływów pieniężnych;
- ✓ prognozy stóp procentowych na rynku międzybankowym;
- ✓ utrzymywania odpowiedniego poziomu wskaźnika płynności krótkoterminowej LCR;
- ✓ polityki promowania lokat ustalonej dla banków spółdzielczych przez Bank Zrzeszający.

f) Sposób wykorzystania testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

g) Uwzględnienie wyników testów warunków skrajnych w planach awaryjnych

W obowiązującej procedurze „Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Bałtyckim Banku Spółdzielczym” plany awaryjne zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych jako scenariusze uruchamiające awaryjny plan płynnościowy.

h) Polityka utrzymywania rezerwy płynności:

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. W tym celu:

- ✓ prowadzi i na bieżąco aktualizuje rejestr aktywów oraz warunków na jakich może być pozyskiwane dodatkowe finansowanie,
- ✓ utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego:
 - podstawowa część bufora płynności odpowiada zabezpieczeniu sytuacji kryzysowej utrzymującej się do 7 dni;
 - uzupełniająca część bufora płynności odpowiada zabezpieczeniu sytuacji kryzysowej utrzymującej się powyżej 7 dni.

i) Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia

Bałtycki Bank Spółdzielczy będąc członkiem Zrzeszenia SGB oraz uczestnikiem IPS może skorzystać z kredytu w rachunku bieżącym, kredytu długoterminowego i kredytu rewolwingowego, pożyczki płynnościowej z Funduszu Pomocowego oraz z lokaty płynnościowej złożonej przez Bank Zrzeszający ze środków Minimum Depozytowego.

j) Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności szczegółowo opisano w pkt II. Cele i strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

XIV. Informacja o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku objęci są oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywanego odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej oraz przez Radę Nadzorczą w zakresie oceny członków Zarządu. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku nie pełnią jednocześnie innych funkcji członka Rady Nadzorczej lub Zarządu, o których mowa w art. 22aa ust. 2.

Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu zgodnie z dokonaną za 2019 rok oceną spełniają wymagania art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.

XV. Dźwignia finansowa

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej, liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w aktywach według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialne i prawne w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, udziały kapitałowe w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I,
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.

Poziom wskaźnika dźwigni finansowej na dzień 31.12.2019 r. kształtował się następująco:

- 1) w pełni wprowadzona definicja – 5,92%,
- 2) definicja przejściowa – 6,10%.

Aktywa oraz zobowiązania pozabilansowe udzielone uwzględnione w obliczaniu wskaźnika dźwigni uzgadniane są ze sprawozdaniem COREP NBP ITS i na dzień 31.12.2019 r. wynoszą:

- 1) aktywa – 287.575.442 zł,
- 2) zobowiązania pozabilansowe udzielone – 2.671.633 zł.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni:

Lp. ¹	Wyszczególnienie	Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	287.575.442
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	0
7	Inne korekty	-46.267
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	287.529.175

Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni:

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	287.575.442
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-46.267
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	287.529.175
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	2.671.633
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	2.671.633
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	17.707.655
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	290.200.808
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,10

¹ Numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016r. ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych):

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	287.575.442
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	287.575.442
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	26.860.875
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	17.841.612
EU-7	Instytucje	104.626.807
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	36.055.721
EU-9	Ekspozycje detaliczne	64.432.127
EU-10	Przedsiębiorstwa	11.128.480
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2.189.400
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	24.440.420

XVI. System kontroli wewnętrznej

1. Organizacja systemu

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach). Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami. Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych, niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

2. Stosowane mechanizmy kontrolne

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

Mechanizmy kontrolne przyjęte na poziomie wszystkich linii obrony spełniają rolę:

- 1) prewencyjną – zapobieganie nieprawidłowościom (np. zasady kontroli dostępu do systemu, niektóre kontrole automatyczne - aplikacyjne),

- 2) detekcyjną – wykrywanie nieprawidłowości (np. inwentaryzacja, kontrole kasowe, kontrole uruchomień, działania komórek monitorujących ryzyko portfelowe),
- 3) korekcyjną – korygowanie nieprawidłowości (np. automatyczna walidacja pól w systemach).

W Banku stosuje się mechanizmy kontrolne:

- 1) automatyczne (wbudowane w systemy informatyczne, najczęściej wymuszające lub uniemożliwiające pewne działania *np. wymuszenie akceptu powyżej pewnego limitu*),
- 2) półautomatyczne (*np. monitorowanie limitów, wskaźników, weryfikacja danych*),
- 3) manualne (*np. podział obowiązków, autoryzacja formalna na „drugą rękę”, uzgodnienia danych i inwentaryzacja, weryfikacja i analiza danych*).

Wszystkie mechanizmy znajdują odzwierciedlenie w procedurach różnego szczebla – zarówno politykach, jak i procedurach operacyjnych stosowanych przez pracowników niższego szczebla. Tym samym stanowią kluczowy element definiujący pożądane zachowania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony. Stosowanie zapisów procedur w praktyce jest monitorowane w ramach testów pionowych i poziomych.

3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem, iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.

Nadzór Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej obejmuje m.in. coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, zapewnienia zgodności przez Dyrektora ds. kontroli i braku zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu.

Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności Dyrektorowi ds. kontroli i braku zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez Dyrektora ds. kontroli i braku zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracownika tej komórki,
- danych zawartych w okresowych raportach komórki do spraw zgodności, kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB,
- istotnych, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB,
- ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF), istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.

XVII. Aktywa obciążone i wolne od obciążeń

Bałycki Bank Spółdzielczy nie posiada aktywów obciążonych.

Ujawnienia dotyczące aktywów wolnych od obciążeń

Wyszczególnienie			Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
			060	090
010	Aktywa Banku		286.466.965	
030	Instrumenty udziałowe		4.665.138	

040	Dłużne papiery wartościowe	25.298.959	
050	w tym: obligacje zabezpieczone		
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami		
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych		
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	25.298.959	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe		
120	Inne	256.502.868	
		Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia	
		040	
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	102.194.060	
140	Kredyty na żądanie		
150	Instrumenty udziałowe		
160	Dłużne papiery wartościowe		
170	w tym: obligacje zabezpieczone		
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami		
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych		
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe		
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe		
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	102.194.060	
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem		

XVIII. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych (w tys. zł)

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości				
1	Przedsiębiorstwa niefinansowe		1 750,82		1 750,82		2,15	1 748,67	
2	Gospodarstwa domowe	49,83	420,32		420,32	0,44	78,52	391,19	
3	Łącznie	49,83	2 171,14		2 171,14	0,44	80,67	2 139,86	

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale na liczby dni przeterminowania (w tys. zł)

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
			Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Instytucje rządowe i samorządowe	17 841,61	17 841,61										
2	Instytucje kredytowe	106 205,29	106 205,29										
3	Inne instytucje finansowe	1 193,63	1 193,63										
4	Przedsiębiorstwa niefinansowe	20 514,68	18 160,22	2 354,46	7 220,96	2 009,84			2 002,65	3 208,47			146,44
5	W tym MŚP	19 453,20	17 098,74	2 354,46	7 220,96	2 009,84			2 002,65	3 208,47			146,44
6	Gospodarstwa domowe	87 532,75	86 791,61	741,14	1 166,50	576,44	10,89	498,51	64,08	16,58			556,00
7	Dłużne papiery wartościowe												
8	Banki centralne	24 997,91	24 997,91										
9	Instytucje kredytowe	301,05	301,05										
10	Łącznie	258 586,92	255 491,32	3 095,60	8 387,46	2 586,28	10,89	498,51	2 066,73	3 225,05			702,44

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok ≤2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata ≤5 lat

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy (w tys. zł)

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Instytucje rządowe i samorządowe	17 841,61														
2	Instytucje kredytowe	106 205,29														
3	Inne instytucje finansowe	1 193,63														
4	Przedsiębiorstwa niefinansowe	20 514,68			7 220,96			0,27			4 652,96					2 568,00
5	W tym MŚP	19 453,20			7 220,96			0,27			4 652,96					2 568,00
6	Gospodarstwa domowe	87 532,75			1 166,50			100,19			109,21					1 057,29
7	Banki centralne	24 997,91														
8	Instytucje rządowe	301,05														
9	Łącznie	258 586,92			8 387,46			100,46			4 762,17				258 486,46	3 625,29

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości

W 2019 r. Bank nie uzyskał zabezpieczenia w drodze przejęcia i w postępowaniu egzekucyjnym.

Polityka informacyjna w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału opracowana została przez:

- **Dyrektor ds. ryzyk:** /-/ Małgorzata Mieczkowska
- **Stanowisko ds. ryzyk:** /-/ Anna Sędlak
- **Stanowisko ds. windykacji:** /-/ Lucyna Kruk
- **Zespół ds. sprawozdawczości i analiz:** /-/ Joanna Dydyna
/-/ Katarzyna Kaczor
- **Zespół organizacyjno – administracyjny:** /-/ Elżbieta Świstek
- **Dyrektor ds. kontroli i braku zgodności:** /-/ Ilona Pucula

/-/ Ilona Pucuła

/-/ Ryszard Mroziński
 /-/ Emilia Lucyna Grzeszczuk
 /-/ Beata Tokarek

1/-/ Jan Daszko
/-/ Mieczysław Michalik
/-/ Lucyna Kruk
/-/ Tadeusz Górski
/-/ Sławomir Grzebień

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Bałtyckiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Darłowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Polityce informacyjnej w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału Bałtyckiego Banku Spółdzielczego według stanu na dzień 31.12.2019 roku są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Bałtyckiego Banku Spółdzielczego

/-/ Ryszard Mroziński

/-/ Emilia Lucyna Grzeszczuk

/-/ Beata Tokarek

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Bałtyckiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Darłowie oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość %</i>	<i>Stopień realizacji</i>
Ryzyko kredytowe			
Udział instrumentów finansowych w funduszach własnych Banku	Max 150%	147,51%	98,34%
Udział kredytów zagrożonych brutto w portfelu kredytowym	Max 8%	5,72%	71,50%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 30%	24,13%	80,44%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie <u>w łącznej wartości</u> ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie <u>w sektorze bankowym</u>	Max 2%	0,02%	1,00%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 80%	68,31%	85,38%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 8%	5,11%	63,91%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku <u>w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego</u>	Max 2%	0,03%	1,50%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 40%	35,98%	89,94%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 0,50%	0,03%	6,39%
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	X	4	X
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	X	1.298 tys. zł	X
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu	X	0,95%	X
Ryzyko operacyjne (wskaźniki KRI)			
Wskaźnik rotacji pracowników	10%	4,35%	43,50%
Wskaźnik naruszenia procedury zakończenia dnia	5%	0,00%	0,00%
Wskaźnik różnic kasowych	27%	4,17%	15,44%
Wskaźnik niedostępności bankomatów dla klienta	4%	3,85%	96,25%
Wskaźnik błędów operatorskich (brak kart)	5%	4,22%	84,40%
Wskaźnik wycofanych transakcji przez użytkowników	11	6	54,55%
Wskaźnik nieautoryzowanych prób dostępu do systemu bankowego	23%	6,56%	28,52%

Wskaźnik ilości incydentów dot. systemu podstawowego i sprawozdawczego zgłoszonych poprzez SIOZ	30%	21,31%	71,03%
Wskaźnik ilości incydentów dot. bankowości elektronicznej zgłoszonych poprzez SIOZ	0,40%	0,33%	82,50%
Wskaźnik zagrożeń wirusowych	8%	6,17%	77,13%
Wskaźnik autoryzacji zastępczej ATM	27%	11,87%	43,96%
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2,00%	1,20%	60,00%
Ryzyko płynności			
LCR	1	1,25	125%
NSFR	1	1,31	131%
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie pow. 1 roku	0	4	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Ryzyko stopy procentowej			
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania pow. 1 roku w sumie bilansowej	Max 0,70%	0,41%	58,57%
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku	1	0,07	X
Ryzyko kapitałowe			
Współczynnik kapitałowy	Min 14%	15,14%	108,14%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 11,50%	13,95%	121,30%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 10%	13,54%	135,40%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 64,20%	58,90%	91,75%
Wskaźnik dźwigni finansowej a) w pełni wprowadzona definicja kapitału Tier I b) definicja przejściowa kapitału Tier I	Min 3%	a) 5,92% b) 6,10%	a) 197,33% b) 203,33%

Zarząd Bałtyckiego Banku Spółdzielczego

/-/ Ryszard Mroziński

/-/ Emilia Lucyna Grzeszczuk

/-/ Beata Tokarek